НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

National Revenue Agency

Serial number
564459855f168179

1000 София, бул. „Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9[illegible]

ВК-30-5111/
26.03.2025 г.
ЦУ на НАП

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ .....

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА" .....

ОТНОСНО: прилагане на осигурителното законодателство

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Във връзка с прилагане на осигурителното законодателство, свързано със задължителните осигурителни вноски и вноските за фонд ГВРС, на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от ***Закона за Националната агенция за приходите*** изразявам следното становище:

1. *Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване* (ЗБДОО) за 2025 г. (Обн., ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.)

С чл. 9 от ЗБДОО за 2025 г. са определени следните размери на месечния осигурителен доход:

1.1. Минимален месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии от 1 януари до 31 март 2025 г. съгласно Приложение №1 (чл. 9, т. 1, б. „а") и от 1 април до 31 декември 2025 г. съгласно Приложение №1А (чл. 9, т. 2, б. „а").

Обръщам внимание, че в този аспект при определяне на минималния месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии от 1 януари до 31 март 2025 г. се прилага номенклатурата на ***Класификация на икономическите дейности*** от 2008 г. (КИД

2008), а от 1 април до 31 декември 2025 г. – номенклатурата на ***Класификация на икономическите дейности*** от 2025 г. (КИД 2025), както е посочено в съответните приложения.

Във връзка с разпоредбата на чл. 6, ал. 3 от КСО следва да се има предвид, че от 1 януари 2025 г. минималната месечна работна заплата е в размер на 1077 лв. (ПМС №359 от 23.10.2024 г., обн. ДВ, бр. 90 от 25.10.2024 г.).

При определянето на минималния месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно Приложение №1 и Приложение №1А и през календарната 2025 г. е необходимо да се има предвид следното:

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които съгласно условията на трудовия договор работят при непълно работно време или непълен месец, се определя пропорционално на законоустановеното работно време, съответно на пълния брой на работните дни през месеца;

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които работят в специализирани предприятия, трудово-лечебни бази и кооперации на хората с увреждания съгласно ***Закона за хората с увреждания***, се определя в размер 50 на сто от минималния осигурителен доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професия;

- осигурителят определя основната икономическа дейност съобразно преобладаващия брой заети лица по трудови правоотношения. Определянето на групата професии се извършва по структурата на Националната класификация на професиите и длъжностите – Приложение 2 към Заповед №РД01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика.

Когато осигурителят осъществява две или повече икономически дейности, основната му икономическа дейност се определя от дейността, в която са заети най-голям брой лица, работещи по трудово правоотношение. В този случай при определянето ѝ не се вземат предвид работниците и служителите, които са общофункционално свързани с всички дейности на осигурителя. При равен брой работещи по трудови правоотношения в отделните дейности основната икономическа дейност на осигурителя се определя по негов избор;

- минималният осигурителен доход не се прилага за общинските съветници, работниците и служителите в бюджетните предприятия по смисъла на

§1, т. 1 от допълнителната разпоредба на ***Закона за счетоводството*** и за избраните управител, контрольор, касиер и членовете на управителния и контролния съвет на етажната собственост по ***Закона за управление на етажната собственост,*** както и за учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение).

1.2. Минимален месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – 933 лв. (чл. 9, т. 1, б. „б“);
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – 1077 лв. (чл. 9, т. 2, б. „б“).

Както и през 2024 г. в закона не е предвиден изрично минимален месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители. В тази връзка напомням, че регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители са самоосигуряващи се лица по смисъла на чл. 5, ал. 2 от КСО, поради което за тях също се прилага минималният месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица по т. 1, б. „б“ и т. 2, б. „б“ на чл. 9 от ЗБДОО за 2025 г. – 933 лв. (от 1 януари до 31 март 2025 г.) и 1077 лв. (от 1 април до 31 декември 2025 г.)

1.3. Максимален месечен размер на осигурителния доход:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – 3750 лв. (чл. 9, т. 1, б. „в“);
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – 4130 лв. (чл. 9, т. 2, б. „в“).

1.4. Размерите на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ (ТЗПБ) по групи основни икономически дейности за 2025 г. се определят:

- за месеците от януари до 31 март 2025 г. съгласно приложение №2 към чл. 14, т. 1 от ЗБДОО за 2025 г.;
- за месеците от 1 април до 31 декември 2025 г. съгласно приложение №2А към чл. 14, т. 2 от ЗБДОО за 2025 г.

Както и през 2024 г. диференцираните осигурителни вноски за фонд ТЗПБ за месеците от 1 януари до 31 март 2025 г. и от 1 април до 31 декември 2025 г. са в интервала от 0,4 % до 1,1%. Следва да се има предвид, че при определяне размерите на осигурителната вноска за фонд ТЗПБ от 1 януари до 31 март 2025 г. се прилага номенклатурата на ***Класификация на икономическите дейности*** от 2008 г. (КИД 2008), а от 1 април до 31 декември 2025 г. – номенклатурата на ***Класификация на***

икономическите дейности от 2025 г. (КИД 2025), както е посочено в съответните приложения.

1.5. Запазват се размерите и разпределението на осигурителните вноски и през 2025 г. за фонд „Пенсии", фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 от КСО", фонд „Общо заболяване и майчинство", фонд „Безработица" и Учителски пенсионен фонд. Без промяна през 2025 г. са и размерите на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в универсален и професионален пенсионен фонд.

1.6. На основание чл. 15, ал. 1 от ЗБДОО за 2025 г. не се внасят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите".

1.7. С §5, т. 1, 2 и 16 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБДОО се правят следните промени в КСО, свързани с осигурителното законодателство за 2025 г.:

1.7.1. В чл. 7, ал. 7 и чл. 159, ал. 2 от КСО думите „компетентната териториална дирекция на" се заличават.

Изменението е продиктувано от промяната в обслужването на банкови сметки за приходите на НАП, което се извършва от Българската народна банка, и оперативните промени, свързани с администрирането на плащанията към НАП.

1.7.2. В чл. 33, ал. 5, т. 20, буква „в" думите „за лицата по чл. 4 и 4а" се заменят със „за лицата по чл. 4, 4а и 4а[1]".

С предложеното изменение лицата, извършващи дейност по събиране на диворастящи гъби и плодове са включени към лицата, за които Националният осигурителен институт (НОИ) подава данни по реда на ***Наредба № Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица*** (Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г.) за коригиране/заличаване/възстановяване на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, когато:

- не е изпълнено в срок влязло в сила задължително предписание по чл. 108, ал. 1, т. 3 от същия кодекс;
- след извършена проверка от контролните органи на НОИ се установят несъответствия между предадените документи по чл. 5, ал. 10 от КСО и данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от кодекса;
- следва да бъде изпълнен влязъл в сила индивидуален административен акт или съдебно решение.

2. *Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса* (ЗБНЗОК) за 2025 г. (Обн., ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.)

2.1. Съгласно чл. 2 от ЗБНЗОК задължителната здравноосигурителна вноска е в **размер 8 на сто**, като размерът на вноската се запазва спрямо 2024 година.

2.2. Прилагане на *Закона за здравното осигуряване* (ЗЗО) във връзка с чл. 9 от ЗБДОО за 2025 г.:

2.2.1. Доходът, върху който лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО (самоосигуряващи се лица) внасят авансово здравноосигурителни вноски, не може да бъде по-малък от минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и по-голям от максималния месечен размер на осигурителния доход, определени със ЗБДОО за 2025 г., съответно:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 933 лв. и не по-голям от 3750 лв.;
- от 1 април до 31 декември 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 1077 лв. и не по-голям от 4130 лв.

2.2.2. Лицата по чл. 40, ал. 5 от ЗЗО внасят здравноосигурителни вноски месечно върху избран осигурителен доход не по-малък от половината от минималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и не по-голям от максималния месечен размер на осигурителния доход, определени със ЗБДОО за 2025 г., съответно:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 466,50 лв. и не по-голям от 3750 лв., като здравноосигурителната вноска е в размер не по-малък от 37,32 лв. месечно;
- от 1 април до 31 декември 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 538,50 лв. и не по-голям от 4130 лв., като здравноосигурителната вноска е в размер не по-малък от 43,08 лв. месечно.

2.2.3. С определените със ЗБДОО за 2025 г. минимални месечни размери на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица е обвързан и осигурителният доход за здравно осигуряване при неплатен отпуск, при неработоспособност поради болест, бременност и раждане, при отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по реда на чл. 164, ал. 1 и ал. 3 от КТ, отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и 5 от КТ и отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) по реда на чл. 164в от КТ.

2.2.4. От 1 януари 2025 г. на основание чл. 40, ал. 4а от ЗЗО осигурителният доход, от който се изчислява месечната здравноосигурителна вноска за лицата, осигурени за сметка на държавния бюджет, **достига** минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се, както следва:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – 933 лв.;
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – 1077 лв.

2.2.5. Сумата (в размер на 12 здравноосигурителни вноски) за възстановяване на здравноосигурителните права на лицата по реда на чл. 40а, ал. 3 от ЗЗО се определя върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за 2025 г., съответно:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – върху 933 лв.;
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – върху 1077 лв.

2.3. С §20, т. 2 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2025 г. се правят следните промени в ЗЗО, свързани с осигурителното законодателство за 2025 г.:

В чл. 41, ал. 1 от ЗЗО думите „компетентната териториална дирекция на“ се заличават.

Изменението е продиктувано от промяната в обслужването на банкови сметки за приходите на НАП, което се извършва от Българската народна банка, и оперативните промени, свързани с администрирането на плащанията към НАП.

3. Необходимо е да се отбележи, че през 2025 г. за лицата, които определят окончателен размер на осигурителния доход по реда на чл. 6, ал. 9 от КСО и чл. 40, ал. 1, т. 2 и ал. 5 от ЗЗО за 2024 г., **няма промяна** по отношение формирането на годишния осигурителен доход в Таблица 1 и Таблица 2 от Справката за окончателния размер на осигурителния доход, спрямо формирането му за 2023 г.

На основание чл. 6, ал. 9 от КСО Справката за окончателния размер на осигурителния доход се подава в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50, ал. 1 от ***Закона за данъците върху доходите на физическите лица*** (ЗДДФЛ). Срокът за подаването на данъчната декларация е регламентиран в чл. 53, ал. 1 от същия закон. На основание чл. 53, ал. 1 от ЗДДФЛ годишната данъчна декларация се подава в срок от 10 януари до 30 април на годината, следваща годината на придобиване на дохода, с изключение на годишната данъчна декларация за лицата по чл. 51, ал. 1 от ЗДДФЛ, която се подава в срок от 1 март до 30 юни на годината, следваща годината на придобиване на дохода.

ОТГОВОРИ ДНЕС. СИГУРНИ ЗА УТРЕ

В тази връзка срокът за внасяне на окончателните осигурителни вноски за 2024 г. е до 30 април 2025 г., с изключение на следните самоосигуряващи се лица:

✓ които извършват стопанска дейност като търговци по смисъла на Търговския закон, включително едноличните търговци;

✓ физическите лица, регистрирани като земеделски стопани, които са избрали доходът от стопанската им дейност да се облага с данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 от ЗДДФЛ.

За тези лица срокът за внасяне на окончателните осигурителни вноски за 2024 г. е до 30 юни 2025 г.

4. Предвид чл. 9, т. 1, буква „б" и чл. 9, т. 2, буква „б" от ЗБДОО за 2025 г. и с оглед прилагането на чл. 6 от Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г. самоосигуряващите се лица, които по свое желание са подали еднократно декларация образец №1 за календарната 2025 година с вписан код за вид осигурено лице 22 в т. 12 на декларацията, е необходимо да се има предвид следното:

➢ за самоосигуряващите се лица, които са декларирали осигурителен доход в размер на 933 лв., за месеците след 31 март 2025 г. в информационната система на НАП ще се отрази осигурителен доход 1077 лв.;

➢ за самоосигуряващите се лица, които са декларирали осигурителен доход, различен от 933 лв., автоматична промяна **няма да има**, т.е. ако лицето следва да промени осигурителния си доход, ще е необходимо да подаде коригираща декларация образец №1 по реда на Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица за размерите на осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване (ДОО), за допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), за здравно осигуряване (ЗО) и за учителски пенсионен фонд (УчПФ) – по осигурени лица и разпределение между осигурител/осигуряващ и осигурено лице за 2025 г.

ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП: БОРЯНА ЖИЛОВА

(Съгласно Заповед №3-ЦУ-30-329/13.03.2025 г.)

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.